

چند وقتی است که بحث کسر بیمه از قراردادهای هنرمندان توسط تامین اجتماعی مطرح شده، موضوعی که حالا حسابی داد هنرمندان را در آورده است.

جامعه هنری ایران به تازگی با پدیده «بیمه قراردادهای» مواجه شده است. شوکی که از 2 دوره پیش جشنواره فجر با اقدام تامین اجتماعی در کسر قرارداد هنرمندان با عنوان بیمه و البته بدون اطلاع آنها شروع شد. این ماجرا که همچنان ادامه دارد اعتراض جامعه هنری را به همراه داشته و پرسش‌ها درباره چرایی آن ادامه دارد. اما آنچه در ماده 38 قانون تامین اجتماعی آمده است در مواردی که انجام کار به طور مقطعه به اشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار می‌شود کارفرما باید در قراردادی که منعقد می‌کند مقطعه کار را متعهد کند که کارکنان خود همچنین کارکنان مقطعه‌کاران فرعی را نزد سازمان بیمه کند و کل حق بیمه را به ترتیب مقرر در ماده 28 این قانون بپردازد. پرداخت پنج درصد بهای کل کار مقطعه کار از طرف کارفرما موکول به ارائه مفصاحساب از طرف سازمان خواهد بود.

**** کارشناس بیمه: کسر حق بیمه هنرمندان مطابق قانون، اشتباه است**

رضا علاقه‌مند نژاد کارشناس بیمه معتقد است با استناد به ماده 2 قانون تامین اجتماعی که چهار عنصر کلیدی جهت پرداخت حق بیمه مشخص شده که شامل کارگاهی که بیمه شده در آنجا کار می‌کند، کارفرما شخص حقیقی یا حقوقی است که بیمه شده به دستور او کار می‌کند، مزد یا حقوق و همچنین حق بیمه است که با تحلیل اجزای این عناصر چهارگانه به این نتیجه می‌رسید که حمایت مالی به انجمن‌های فرهنگی هنری و هنرمندان به دلیل عدم رابطه کارفرمایی و کارگری طبق نظر قانونگذار مشمول پرداخت حق بیمه نمی‌شود.

این در حالی است که دیوان عدالت اداری در موارد مشابه نیز چنین رای داده است که حکم مقرر در ماده 38 قانون تامین اجتماعی ناظر به پیمانکارانی است که در اجرای قرارداد پیمانکاری از وجود کارگر استفاده می‌کنند، بنابراین تسری و تعمیم آن به پیمانکار فاقد کارگر انطباقی با هدف مقنن ندارد و رای به ابطال آن داده است. اما این اتفاق که موجی از اعتراضات را در میان هنرمندان به همراه داشت اخیراً باعث واکنش مدیرعامل خانه موسیقی شد.

**** مدیرعامل خانه موسیقی: چرا بیمه باید از قرارداد هنرمندان کم کند**

حمیدرضا نوربخش درباره آغاز اقدام سازمان تامین اجتماعی مبنی بر مطالبه درصدی از قرارداد هنرمندان اعلام کرده که تقریباً 2 سال پیش، ما به طور ناگهانی با پدیده‌ای مواجه شدیم که برای همه جامعه هنری و هنرمندان شوک آور بود زیرا به یکباره دیدیم که در قراردادهای اعداد عجیب و غریبی به نام بیمه اضافه شده است که درصد بهت‌آوری دارد. وی ادامه داد: این اعداد زمانی مطرح شد که جشنواره موسیقی فجر در حال اجرا بود و همه هنرمندان از اجرای آن شوکه شدند و نارضایتی و اعتراض آنان را در پی داشت. اما سؤال اصلی این بود که این ارقام برای چیست؟ مدیرعامل خانه موسیقی گفته که بودجه جشنواره موسیقی فجر، بودجه حمایتی بخش هنر محسوب می‌شود که از هرگونه مالیات، معاف است پس چرا باید برای بیمه محل درآمدی محسوب شود. وی این اقدام سازمان تامین اجتماعی در راستای کسر مبالغی از قراردادهای هنرمندان را غیر قابل توجیه خوانده و گفته که این مبلغ که گاهی بین 16 تا 40 درصد قرارداد هنرمندان است، بابت چه خدماتی اخذ می‌شود و اساساً مگر هنرمندان باید چند بار به پرداخت بیمه اقدام کنند؟

نوربخش بر لزوم حمایت از هنرمندان تأکید کرده و گفته از این 15 هزار عضو خانه موسیقی، به جرئت می‌توان گفت که 95 درصد هنرمندان وضعیت سخت و معیشت حداقلی دارند. این مساله برای مسئولان برگزاری جشنواره موسیقی فجر هم که به اذعانشان برای اولین بار با این مشکل مواجه شده بودند، مبهم بود تا جایی که صدای اعتراض هنرمندان از طریق رسانه‌ها منتشر شد و مسئولان سازمان تامین اجتماعی برای حل موضوع و امضای تفاهم‌نامه‌ای در این زمینه اقدام کردند.

از آن روز تاکنون، این کشاکش همچنان پابرجاست و این هنرمندان هستند که همچنان باید درصدی از مبلغ قراردادهای خود را به حساب تامین اجتماعی واریز کنند، بدون اینکه بدانند پرداخت این مبلغ بابت چیست و چه خدماتی در ازای آن دریافت خواهند کرد و از سویی تامین اجتماعی بر درآمدزایی خود از این محل اصرار دارد در حالی که نگاه درآمدزایی از بودجه بخش حمایتی هنر، آسیب‌های جدی را در این حوزه به دنبال خواهد داشت.

**** کارگردان پیشکسوت: مسئولان نمی‌دانند هنرمندان با اتوبوس رفت و آمد می‌کنند**

اسماعیل خلیج نماینده نامی نویس، کارگردان و بازیگر پیشکسوت نیز در این باره گفته که چگونه سازمان تامین اجتماعی به فکر درآمدزایی از هنرمندانی افتاده است که بسیاریشان با بضاعت حداقلی زندگی می‌کنند، آیا این مسئولان می‌دانند ما با اتوبوس رفت و آمد می‌کنیم.

این بازیگر تئاتر این موضوع را هم گفته که مگر بودجه حمایتی بخش تئاتر چقدر هست که تامین اجتماعی با عنوان بیمه قراردادهای می‌خواهد مبلغی را از آن کسر کند.

**** مدیرعامل خانه تئاتر: فکر کردیم ماجرای کسر بیمه تمام شده است**

واکنش دیگر به این موضوع را اصغر همت مدیرعامل خانه تئاتر داشته و گفته چند ماه پیش، مدیران سه خانه تئاتر، موسیقی و سینما، جلسه‌ای بر اساس نظر رئیس سازمان تامین اجتماعی با معاون وی داشتیم، در این جلسه پس از مطرح کردن مشکلاتی که پیامد اجرای این طرح بود، با برخورد بسیار خوبی رو به رو شدیم، به طوری که فکر کردیم مساله کسر 16 درصد از قراردادهای کنسل شده و هنرمندان دیگر شاهد این سنگ‌اندازی‌ها نخواهند بود اما متأسفانه چندی بعد شنیدیم که ماجرا

این چنین نیست.

وی بر تأثیرات نامطلوب اجرای این طرح بر عرصه هنر تأکید کرده و گفته که قطعاً چنین مشکلی سبب می‌شود که کمک‌های حمایتی محدود شود زیرا بودجه حمایتی بخش هنر به جای صرف شدن در راه توسعه هنر و کمک به هنرمندان باید برای خدماتی که دریافت نمی‌شود به تأمین اجتماعی اختصاص داده شود.

****راد: کسر بیمه از هنرمندان بابت چه خدماتی است؟**

ایرج راد نیز این اقدام را ظلم به هنرمندان دانسته و گفته که در چنین شرایطی مسئولان مربوطه و پیشنهاد دهندگان این طرح باید پاسخ دهند و اعلام کنند که کسر این مبالغ بابت ارائه چه خدماتی است؟

این بازیگر تئاتر و سینما گفته بسیاری از هنرمندان به صورت داوطلبانه و اختیاری بیمه‌پرداز سازمان تامین اجتماعی هستند و عجیب است که مجدداً سازمان تامین اجتماعی برای دریافت چنین مبلغی از قرارداد هنرمندان اقدام کند زیرا این نوع رفتارها به لحاظ حقوقی و انسانی قابل قبول نیست.

به نظر می‌رسد آنچه در قانون بیمه آمده است و اعتراض جدی هنرمندان به این موضوع باید منتظر ماند و دید که عکس العمل تامین اجتماعی به این موضع‌گیری جدی هنرمندان چه خواهد بود؟